

TESTI OMA DIGITAALSET KESKKONNATEADLIKKUST!

*Vasta küsimustele oma digitaalsete harjumuste ja teadlikkuse kohta.
Saa teada oma profiil ja võimalusi muuta oma harjumusi
keskkonnasõbralikumaks!*

Kaasrahastanud
Euroopa Liit

TEADMINE

[e-kirjad]

1. Mitu e-kirja hinnanguliselt saadetakse ja saadakse iga päev kogu maailmas?
 - A. 105 miljonit e-kirja
 - B. 97 miljardit e-kirja
 - C. 293 miljardit e-kirja
 - D. 654 miljardit e-kirja
2. Kui palju CO₂e (süsinikdioksiidi ekvivalenti) tekitab üks e-kiri võrreldes sõitva autoga?
 - A. 5 meetrit sõitu
 - B. 12 meetrit sõitu
 - C. 24 meetrit sõitu
 - D. 33 meetrit sõitu

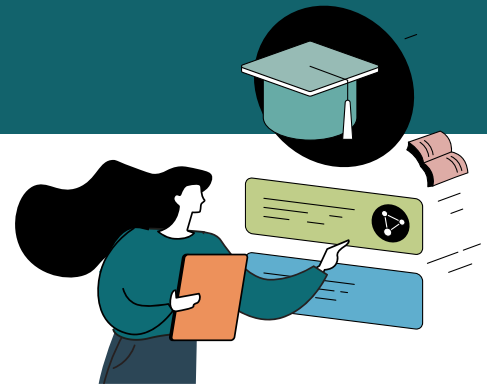
[pilvemälu]

3. Mis on andmekeskus?
 - A. Koht, kus hoitakse füüsilisi dokumente
 - B. Asutus, mis on mõeldud arvutisüsteemide ja -komponentide, sealhulgas telekommunikatsiooni- ja salvestussüsteemide majutamiseks ja haldamiseks
 - C. Keskus ärikohtumiste ja konverentside korraldamiseks
 - D. Koht, mida kasutatakse eranditult vaba aja veetmiseks ja hasartmängude korraldamiseks
4. Õige või vale? Andmekeskused tarbivad palju energiat, sest nad vajavad serverite soojusvoogude vähendamiseks energiamahukaid jahutussüsteeme.
 - A. Õige
 - B. Vale

[voogedastus]

5. Õige või vale? Videote voogedastus on keskkonnale kahjulikum kui videofaili allalaadimine veebist ja salvestamine kõvakettale.
 - A. Õige
 - B. Vale

6. Mitu protsenti ülemaailmsetest internetimahust on seotud videotegevusega, näiteks voogedastuse ja videokõnedega?
- A. 25% internetiandmetest kogu maailmas
 - B. 50% internetiandmetest kogu maailmas
 - C. 70% internetiandmetest kogu maailmas
 - D. 80% internetiandmetest kogu maailmas
7. Milline väljatoodud voogedastuse kategooriatest kasutab kõige rohkem andmeid?
- A. Tellitavad videoteenused (Netflix, Amazon Prime, HBO Max jne)
 - B. Pornograafia
 - C. Videoteenused (Youtube, Twitch, Youku jne)
 - D. Muud (sotsiaalmeedias või spetsiaalsetel veebilehtedel olevad videod)
8. Kui suure osa digitaalsest süsinikujalajäljest moodustavad tellitavad video voogedastusplatvormid nagu Netflix ja Amazon Prime?
- A. 2%
 - B. 4%
 - C. 7%
 - D. 10%

[sotsiaalmeedia]

9. Kui palju aega veedab keskmine inimene igapäevaselt sotsiaalvõrgustikes?
- A. 47 minutit
 - B. 1 tund 32 minutit
 - C. 2 tundi 24 minutit
 - D. 4 tundi 17 minutit
10. Milline funktsioon on sotsiaalmeedia puhul kõige andmemahukam ja omab suurimat keskkonnamõju?
- A. Fotod
 - B. Video
 - C. Tekst emotikonidega
 - D. GIFid (liikuvad pildid)

[elektroonikaseadmed]

11. Milline on kõige enam kasutatavam digiseade maailmas?

- A. Nutitelefon
- B. Tahvelarvuti
- C. Arvuti
- D. Mängukonsool

12. Milline digiseadme elutsükli etapp omab kõige suuremat keskkonnamõju?

- A. Tootmine
- B. Transport
- C. Kasutamine
- D. Kõrvaldamine

13. Kui palju CO₂-ekvivalenti eraldub tavalise sülearvuti tootmisel?

- A. Vastab 300 km autosõidule
- B. Vastab 800 km autosõidule
- C. Vastab 1600 km autosõidule
- D. Vastab 3220 km autosõidule

14. Kui palju elektroonikajäätmeid kogutakse maailmas taaskasutamise eesmärgil?

- A. 9%
- B. 17%
- C. 44%
- D. 61%

[turvalisus]

15. Millist neist tavadest EI soovitata küberturvalisuse osas?

- A. Kaitske oma seadmeid viiruste eest
- B. Vältige avalikku või tundmatut wifit
- C. Kasutage kõigi oma kontode jaoks kindlat parooli, et seda kindlasti meeles pidada
- D. Uuendage regulaarselt turvasätteid

[rakendused]

16. Mitmele autoga sõidetud kilomeetrile vastab internetikasutaja veebilehitsemise CO2 heide aastas?
- A. 500 km
 - B. 800 km
 - C. 1,400 km
 - D. 2,300 km
17. Millise ülemaailmse tööstusharu heitkogusele vastas 2021. aasta digisektori heide?
- A. Laevatööstus
 - B. Tsiviillennundustööstus
 - C. Autotööstus
 - D. Ehitustööstus

HARJUMUSED

[e-kirjad]

1. Kui tihti puhastate oma postkasti? (reklaamid, rämpspost, vanad kasutud e-kirjad)?
- A. Iga päev
 - B. Üks kord nädalas
 - C. Üks kord kuus või harvemini
 - D. Mitte kunagi
2. Kui palju e-kirju saadate keskmiselt nädalas?
- A. 0
 - B. 1-10
 - C. 10-30
 - D. Rohkem kui 30

[pilvemälu]

3. Kui tihti puhastate (teisaldate välikõvakettale või kustutate) oma digitaalset salvestusruumi (arvuti kõvaketas, GoogleDrive, Dropbox jne.)?
- A. Iga päev
 - B. Üks kord nädalas
 - C. Üks kord kuus või harvemini
 - D. Mitte kunagi
4. Kas te kontrollite oma arvutis regulaarselt dubleeritud failide olemasolu?
- A. Jah, kontrollin regulaarselt duplikaatide olemasolu
 - B. Aeg-ajalt, kuid mitte süstemaatiliselt
 - C. Harva, ainult siis, kui see on vajalik
 - D. Mitte kunagi

[voogedastus]

5. Kui palju aega päevas kulutate videote vaatamisele voogedastusplatvormidel (Netflix, Youtube, TikTok, Instagram jne.)?
- A. 0-1 tundi päevas
 - B. 1-3 tundi päevas
 - C. 3-5 tundi päevas
 - D. Rohkem kui 5 tundi päevas
6. Kui tihti kasutate oma telefonis mobiilset internetti?
- A. Iga päev
 - B. Üks kord nädalas
 - C. Üks kord kuus või harvemini
 - D. Mitte kunagi

[sotsiaalmeedia]

7. Kui tihti kasutate keskmiselt sotsiaalmeediat (Facebook, Instagram, TikTok...)?
- A. Iga tund või natuke harvemini
 - B. Iga 3 tunni tagant
 - C. Üks kord päevas
 - D. Mitte kunagi

8. Kui tihti teete postitusi sotsiaalmeedias?

- A. Vähemalt üks kord päevas
- B. Üks kord nädalas
- C. Üks kord kuus
- D. Mitte kunagi

[elektroonikaseadmed]

9. Mitu digiseadet on teil kodus?

- A. 0
- B. 1-3
- C. 3-6
- D. 6-9+

10. Kui ostate uue telefoni, kas ostate pigem uue või kasutatud seadme?

- A. Ostan ainult kasutatud seadmeid
- B. Aeg-ajalt kaalun kasutatud seadmete ostmist
- C. Ei, eelistan osta täiesti uusi seadmeid

11. Kui sageli ostate keskmiselt uue telefoni?

- A. Üks kord aastas või sagedamini
- B. Iga 1-2 aasta tagant
- C. Iga 2-3 aasta tagant
- D. Iga 4 aasta tagant või harvemini

[turvalisus]

12. Kui tihti puhastate oma internetibrauseri ajalugu ja küpsiseid?

- A. Iga päev
- B. Üks kord nädalas
- C. Üks kord kuus või harvemini
- D. Mitte kunagi

[rakendused]

13. Kui palju tähelepanu pöörate digitaalsete rakenduste või veebiplatvormide valimisel ja kasutamisel nende keskkonnamõjule, sealhulgas sellistele teguritele nagu energiatarbimine ja süsiniku jalajälg?
- A. Valin alati rakendusi, mis seavad esikohale keskkonناسäästlikkuse ja energiatarbimise ning edendavad seda
 - B. Mõtlen aeg-ajalt kasutatavate rakenduste/platvormide keskkonnamõjule
 - C. Võtan harva arvesse kasutatavate rakenduste/platvormide keskkonnamõju
 - D. Ma ei ole oma valikutes palju mõelnud rakenduste ja platvormide keskkonnamõjule
14. Kas teil on kalduvus jätta televiisor/ sülearvuti tööle ka siis, kui te neid aktiivselt ei vaata/ kasuta (nt kodus olles on televiisor sisse lülitatud, sülearvutist mängib muusika, kui tegelete muude tegevustega)?
- A. Regulaarselt
 - B. Vahest
 - C. Harva
 - D. Mitte kunagi

VASTUSED

Küsimus	Vastus	Selgitus
1	C	2022. aastal saadetakse ja saadakse hinnanguliselt iga päev ligikaudu 293 miljardit e-kirja ning see arv kasvab 2025. aastaks eeldatavasti üle 376,4 miljardi e-kirja (ADEME et al., 2022).
2	D	Ühe tekstist koosneva e-kirja süsinikujalajalg on umbes 4 grammi CO ₂ e (süsinikdioksiidi ekvivalenti), mis on võrdne umbes 33 meetri pikkuse autosõiduga (Euroopa Keskkonnaagentuur, 2019). Seega on 100 e-kirja süsinikujalajalg võrdne umbes 3300 m autosõiduga. 100 e-kirja süsinikujalajalg võib ulatuda kuni 50 g CO ₂ e-ni, kui see sisaldab manuseid.
3	B	Andmekeskusi kasutatakse arvutiandmete töötlemiseks, korraldamiseks, turvaliseks säilitamiseks. Täielikult toimiv andmekeskus koosneb võrgust, salvestusruumidest ja arvutiserveritest. Andmekeskustel on spetsiaalne füüsiline infrastruktuur, kus asuvad eri organisatsioonide olulised rakendused ja andmed. Nad jagavad ühiseid rakendusi ja andmeid. Andmekeskused mängivad olulist rolli ettevõtete ja üksikisikute igapäevases tegevuses, kuna neis hoitakse suuri koguseid olulisi andmeid, mis on nende tegevuseks hädavajalikud.
4	A	Andmekeskustel on pidev elektrivajadus, kuna need töötavad ööpäevaringselt. Pidevat andmevoogu töödeldes tekitavad andmekeskused suuremahulisi soojusvooge, mida tuleb vähendada, et vältida seadmete talitlushäireid. Seetõttu vajavad nad suuri jahutussüsteeme. Üks andmekeskus võib tarbida samapalju elektrit kui 50 000 kodu. Kokku tarbivad andmekeskused 1% ülemaailmsest elektrivajadusest, mis moodustab 0,3% ülemaailmsest CO ₂ heitest.
5	A	Voogedastus nõuab rohkem energiat kui allalaaditud video vaatamine, kuna see nõuab mitmete seadmete käivitamist: mitu serverit, üks või mitu seadet (ekraan, arvuti, tahvelarvuti, traadita ruuter jne) ja kogu see andmevoog tuleb uuesti mobiliseerida, kui soovite videot uuesti vaadata.
6	D	2018. aastal moodustas video voogedastus 80% kogu maailma internetikasutusest. COVIDi ajal oli see isegi suurem ja see on kasvutrendis.
7	A	Tellitavad videoteenused moodustavad 34% veebipõhiste videote jaoks kasutatavatest andmetest ja 20% kogu andmevoogudest digitaalsektoris.
8	C	Tellitavad voogedastusplatvormid, nagu Netflix ja Amazon Prime, sisaldavad 34% videotest ja moodustavad 7% digitaalsest süsinikujalajäljest (ADEME et al., 2022).
9	C	Global WEb Indexi 2021. aasta juuli aruande kohaselt on keskmine sotsiaalvõrgustikes veedetud aeg päevas 2 tundi ja 24 minutit, mis on 2 minutit rohkem kui 2019. aastal.
10	B	Sotsiaalmeedias kõige suurema keskkonnamõjuga funktsioon on video (jagatud ja voogedastatud) (ADEME et al., 2022).
11	A	Nutitelefon on maailmas kõige enam kasutatav digiseade. Aastal 2023 omas internetikasutajatest üle 96,4% nutitelefoni. Võrdluseks: 19,8% maailma internetikasutajatest omab mängukonsooli.

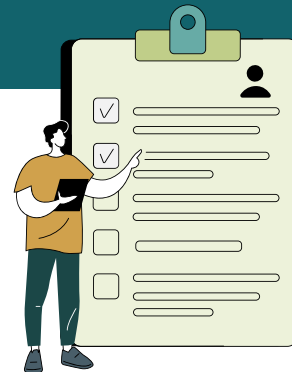

12	A	Digitaalse seadme elutsükli kõige suurema keskkonnamõjuga etapp on elektroonikaseadmete (teler, telefon, tahvelarvutid) tootmine, kuna tootmisprotsess (materjalide kaevandamisest kuni tarnimiseni) moodustab 78% digitaalse seadme keskkonnamõjust.
13	C	Kanadas asuva McMasteri ülikooli teadlaste uuringus leiti, et tavalise sülearvuti tootmine tekitab umbes 270 kg CO ₂ , mis on võrdne umbes 1600 km autoga sõitmisega.
14	B	Ainult 17% 2019. aastal toodetud e-jäätmetest jõudis GESPi viimaste hinnangute kohaselt ametliku käitlemise või ringlussevõtu rajatistesse, ülejäänud osa ladestati ebaseaduslikult, peamiselt madala või keskmise sissetulekuga riikides, kus seda taaskasutavad mitteametlikud töötajad (Maailma Terviseorganisatsioon, 2021).
15	C	Paroolide haldamisel kasutage kindlat, pikka ja keerulist erimärkidega parooli ning kasutage iga juurdepääsu jaoks erinevat parooli (Cyber-Malveillance.Gouv.fr, 2019).
16	C	Internetis surfates vajab keskmine internetikasutaja aastas umbes 365 kWh elektrienergiat ja 2900 liitrit vett, mis vastab 1400 km autosõidul eralduvale CO ₂ -heitele (Energuide, 2020).
17	B	Prantsuse mõttekoja The Shift Project (2019) aruande kohaselt moodustas 2018. aastal digitehnoloogiate ülemaailmne süsinikdioksiidi jalajälg hinnanguliselt umbes 3% maailma kasvuhoonegaaside heitkogustest. See on võrreldav tsiviillennundustööstuse poolt tekitatud heitkogustega.

Küsimus	Punktid				Fakt
	A	B	C	D	
1	4	3	2	0	75% kõigist e-kirjadest on rämpspost, mida tavaliselt kunagi ei avata ja mis seisab teie postkastides! (ADEME et al., 2022)
2	0	3	1	0	Euroopasisese e-kirja süsinikujalajälg on 10 korda väiksem kui Euroopast Aiasse saadetud e-kirja oma. Seega, geograafiline lähedus on e-kirja saatmise juures keskkonna seisukohalt oluline! (Energuide, 2020).
3	4	3	2	0	Seadme optimaalseks toimimiseks on vaja vähemalt 20% vaba salvestusruumi.
4	4	2	1	0	Andmekeskuste osakaal kogu maailma CO2-heitest on 0,3% (DATA4, 2023).
5	4	3	1	0	Ühe keskmise pikkusega filmi või kahe järjestikuse tunnise seriaali osa vaatamisega kaasnevate süsinikdioksiidi heitkoguste kompenseerimiseks oleks vaja istutada vähemalt üks puu (IEA, 2023).
6	0	2	3	4	Wifi kasutamine on alati kõige keskkonnasõbralikum võimalus. Mobiilne andmeside tarbib alati rohkem energiat, kusjuures 4G kasutab kuni 25 korda rohkem energiat kui wifi (ADEME et al., 2022).
7	0	1	3	4	Sotsiaalmeedia kasutamine moodustab üle 5% ülemaailmsest internetiliiklusest. Sotsiaalmeedia kasutamine on üks kõige keskkonnakoormavamaid digitaalseid tegevusi (ADEME, 2022).
8	0	2	3	4	Iga päev avaldatakse Instagramis 95 miljonit videot ja fotot! (ADEME, 2022).
9	4	3	1	0	Aastal 2024 oli rohkem kui 5,61 miljardil inimesel vähemalt üks digiseadme, nutitelefon (DataReportal, 2024).
10	4	2	0	0	Taastatud telefoni ostmine uue asemel võib vähendada teie digitaalset keskkonnamõju ja vältida 70 tooraine kaevandamist nutitelefoni jaoks (ADEME, 2021).
11	0	2	3	4	Intensiivsed turundusstrateegiad võivad tekitada kiireloomulise vajaduse või soovi uusima toote järele, hoolimata sellest, et teie praegune seade on endiselt töökorras. Seda nähtust nimetatakse psühholoogiliseks vananemiseks (Spinney et al., 2012).
12	4	3	2	1	Keskmiselt tekitab iga veebisait üle 21 miljoni küpsise ühe külastuse kohta, mis tähendab, et iga kasutaja kohta luuakse 197 triljonit küpsist kuus! (IAPP, 2022)
13	4	3	1	0	Androidi-põhised platvormid tarbivad 5 korda vähem elektrit kui PC-platvormid.
14	4	3	1	0	Seadmete täielik väljalülitamine kohe, kui neid kodus või kontoris enam ei kasutata, võimaldab säästa energiat ja vähendada süsinikdioksiidi heitkoguseid.

SINU PROFII

Arvuta Teadmiste osa

Vastuste number	Võti
0-4	A
5-8	B
9-12	C
13-17	D

Arvuta Harjumuste osa

Punktide arv	Võti
0-29	1
30-59	2
60-89	3
90-120	4

Esitage oma tulemused allolevas tabelis:

Teadmised	Harjumused	Profiil
A	1	Profiil 1
	2	
	3	Profiil 6
	4	
B	1	Profiil 1
	2	Profiil 2
	3	Profiil 3
	4	
C	1	Profiil 2
	2	
	3	Profiil 3
	4	Profiil 4
D	1	Profiil 5
	2	
	3	Profiil 4
	4	

Avasta oma profiil allpool:

TEADMISED

A	0-25%	Olete hakkanud avastama digitehnoloogiade keskkonnamõju. Teate, et digitaal- tehnoloogia mõjutab keskkonda, kuid teil võivad puududa piisavad teadmised keskkonnasaaste põhjustest ja võimalikest lahendustest selle mõju vähendamiseks. Käes on aeg tõsta teadmisi ja saada aru, milline on digisektori mõju keskkonnale ja kuidas te saate kujundada keskkonnasõbralikumaid harjumusi.
B	25-50%	Te olete teadlik digitaal- tehnoloogia keskkonnamõjust ja mõistate, kuidas digitaal- sektor võib mõjutada keskkonda. Väikese pingutuse abil saate oma teadmisi veelgi täiendada ja saada tõeliseks keskkonnasõbraliku digitaal- tehnoloogia saadikuks. Hoidke end jätkuvalt teemadega kursis, et teha sellel suunal edusamme!
C	50-75%	Olete rohelise digitaalse ülemineku saadik. Mõistate väga hästi, millist mõju avaldavad digitaal- sektor ja meie digiharjumused keskkonnale. Teil on vaja vaid pisut vaeva näha, et oma teadmisi veelgi täiendada ja saada tõeliseks eksperdiks. Jätkake oma teadmiste jagamist enda ümber, et tõsta teadlikkust digitehnoloogia keskkonnamõjust!
D	75-100%	Te olete ekspert rohelise digitaalse ülemineku alal ja digitehnoloogia keskkonna- mõju ei ole teie jaoks saladus! Olete täiesti teadlik digitaal- tehnoloogia keskkonnaprobleemidest. Nüüd on teil vaja tõsta teid ümbritsevate inimeste teadlikkust ja anda nõu, et teised saaksid ka anda oma panuse rohelisse digitaalsesse üleminekusse!

HARJUMUSED

1	0-25%	Olete aktiivne internetis ja kasutate sageli energiamahukaid seadmeid ja teenuseid, mis võivad avaldada olulist mõju keskkonnale. Võib-olla soovite astuda mõned sammud, et vähendada oma üldist keskkonnamõju ja kasutada keskkonnasõbralikumaid digitaalseid harjumusi. On palju lihtsaid asju, mida saate teha, et oma mõju radikaalselt muuta ja saada rohelise digitaalse ülemineku saadikuks!
2	25-50%	Kasutate sageli Internetti ja püüate võtta kasutusele keskkonnasõbralikke harjumusi. Arenguruumi on piisavalt ja te võite võtta kasutusele muid energiasäästlikke harjumusi ning kasutada piiratud ressursse oma lähenemisviisi süstematiseerimiseks. Kui võtate omaks vaid mõned uued harjumused võite saada jätkusuutliku digitehnoloogia saadikuks!

- 3** 50-75% Olete tõeline jätkusuutliku digitaal tehnoloogia saadik ja inspireerite oma keskkonnasõbralike harjumustega ümbritsevaid inimesi. Olete teadlik oma mõju vähendamise olulisusest ja olete astunud selle saavutamiseks mitmeid praktilisi samme. Olete seadnud keskkonnasäästlikkuse oma digitaalsete harjumuste puhul prioriteediks ja saate olla teistele eeskujuks.
-
- 4** 75-100% Palju õnne! Olete tõeline meister digitehnoloogia keskkonnasõbralikus kasutamises. Paistate silma keskkonnasõbraliku lähenemise omaks võtmisel digitaal tehnoloogia kasutamise osas. Rakendate sügavalt keskkonnasõbralikke tavasid ja aitate aktiivselt kaasa jätkusuutliku digitaalse tuleviku kujundamisele. Kasutage oma kogemust, et näidata ümbritsevatele inimestele, et keskkonnasõbralike digitaalsete harjumuste kasutuselevõtt on lihtne ja muutuge eeskujuks, et inspireerida teisi panustama rohelisse digitaalsesse üleminekusse!
-

PROFIILID

Profiil 1 Digiühendatud õppur Olge avatud keskkonnasõbralike harjumuste rakendamiseks oma igapäevaelus.

Avastage rohkem infot digitaal tehnoloogia keskkonnamõju kohta, tutvudes eGreen projekti raames valminud vahenditega:

- Riikidevaheline küsitlus Euroopa parimate olemasolevate keskkonnasäästlike tavade kohta*
- Käsiraamat kutseharidusvaldkonna töötajatele, mis soodustaks digitaalse jalajälge vähendamist*
- Kaasava koolitus kutseharidusvaldkonna töötajatele ja õppijatele keskkonnasäästlikumast digitaalsest üleminekust*
- <https://egreen.adice.asso.fr/>

Rakendage lihtsaid meetmeid oma mõju kiireks vähendamiseks:

- Deaktiveerige voogedastusplatvormide automaatne taasesitus.*
- Ärge vastake ega saatke mittevajalikke e-kirju *
- Ärge kasutage e-kirjades cc-d (kirja koopia saajaid), kui see ei ole vajalik*
- Kui teete internetis uurimistööd, kasutage veebilehitseja otsingumootori asemel üleval asuvat aadressiriba.*
- Lülitage välja seadmed, kui te neid hetkel ei kasuta*
- Võtke kasutusele ettevaatusabinõusid, et pikendada oma seadmete kestusiga*
- Kõrvaldage oma seade ainult siis, kui see on kasutuskõlbmatu ja seda ei ole võimalik parandada*
- ..

Rohkem infot: The Shift Project, ADEME, ÜRO keskkonnaprogramm.

Profiil 2 Teadlik navigeerija

Suurendage oma teadmisi roheliste digitaalsete harjumuste kohta, ammutades infot eGreen projekti raames valminud vahenditest:

- Riikidevaheline küsitlus Euroopa parimate olemasolevate keskkonnasäästlike tavade kohta*
- Käsiraamat kutseharidusvaldkonna töötajatele, mis soodustaks digitaalsete harjumuste vähendamist*
- Kaasava koolitus kutseharidusvaldkonna töötajatele ja õppijatele keskkonnasäästlikumast digitaalsest üleminekust*
- <https://egreen.adice.asso.fr/>

Seadke realistlikud eesmärgid, et vähendada oma digitaalsete harjumuste keskkonnamõju:

- Kaaluge kasutatud seadmete ostmist*
- Kustutage e-kirju ja faile regulaarselt*
- Jagage faile pigem linkide kaudu, kui lisage neid manustena oma e-kirjadele.*
- Eelistage Wi-Fi-ühendust mobiilsele andmesidele*
- Ärge voogedastage videosid korraga rohkem kui ühes seadmes.*
- Seadistage oma seadmed energiasäästmise režiimile*
- Kui te ei kasuta rohkem oma seadmeid, siis leidke neile taaskasutusvõimalusi (nt annetamine või elektroonikapoodi viimine)*
- ..

Julgustage sõpru ja pereliikmeid keskkonnasõbralikke digitaalseid harjumusi omaks võtma, jagades oma kogemusi.

Olge kursis uute säästvate tehnoloogiatega.

Profiil 3 Digitaalne kodanik

Jätkake oma digitaalsete harjumuste perioodilist hindamist ja tõstke oma teadmisi rohelise digitaalse ülemineku kohta.

Seadke endale saavutatavad eesmärgid olukorra parandamiseks:

- Kui teie seade ei toimi enam, siis prioritseerige uue toote ostmise asemel selle parandamine.*
- Eelistage taastatud või kasutatud seadmete soetamist.*
- Kasutage jätkusuutlikke internetibrausereid (nt Ecosia)*
- Kasutage videote vaatamisel madalat resolutsiooni*
- Seadistage reeglid e-kirjade automaatseks süstematiseerimiseks*
- Vähendage ekraaniaega seades oma seadmetele ekraanilimiidid.*
- Kui te ei kasuta rohkem oma seadmeid, siis leidke neile taaskasutusvõimalusi (nt annetamine või elektroonikapoodi viimine)*
- ..

Kaaluge osalemist kogukonna algatustes või töötubades, mis keskenduvad rohelisele digitaalsele üleminekule.

Uurige keskkonnasõbraliku tehnoloogia tunnustusi või kursusi, et laiendada oma teadmisi.

Profiil 4 Digiühendatud elutark

Olge kursis roheliste digitaalsete harjumuste viimaste arengutega.

Tõstke teadlikkust enda ümber, et aidata kaasa rohelisele digitaalsele üleminekule.

Kaaluge vabatahtliku tegevuse või mentorluse võimalusi, et õpetada teistele keskkonnasõbralikke digiharjumusi.

Nähke vaeva oma mõju vähendamiseks:

- Ostke elektroonikaseadmeid ainult siis, kui see on vajalik*
- Ostke või hankige ainult taaskasutatud ja taastatud seadmeid*
- Salvestage kõik oma digitaalsed failid lokaalselt*
- Kasutage jätkusuutlikku pilvesalvestustarkvara*
- Kui te ei kasuta rohkem oma seadmeid, siis leidke neile taaskasutusvõimalusi (nt annetamine või elektroonikapoodi viimine)*
- ..

Uurige keskkonnasõbraliku tehnoloogia tunnustusi või kursusi, et laiendada oma teadmisi.

Profiil 5 Valgustatud vaatleja

Olge avatud keskkonnasõbralike harjumuste omaksvõtmiseks oma igapäevases internetikasutuses.

Alustage kergemini rakendatavate meetmete kasutusele võtmisest, et vähendada järk-järgult oma keskkonnamõju:

- Deaktiveerige voogedastusplatvormide automaatne taasesitus.*
- Ärge vastake ega saatke mittevajalikke e-kirju.*
- Ärge kasutage e-kirjades cc-d (kirja koopia saajaid), kui see ei ole vajalik*
- Kui teete internetis uurimistööd, kasutage veebilehitseja otsingumootori asemel üleval asuvat aadressiriba.*
- Lülitage välja seadmed, kui te neid hetkel ei kasuta*
- Võtke kasutusele ettevaatusabinõusid, et pikendada oma seadmete kasutusaega*
- Hävitage oma seade ainult siis, kui see on kasutuskõlbmatu ja seda ei ole võimalik parandada*
- ..

Tõstke teadlikkust enda ümber, et aidata kaasa rohelisele digitaalsele üleminekule.

Profiil 6 Segaduses keskkonnasõber

Jätkake oma digitaalsete harjumuste perioodilist hindamist ja tõstke oma teadmisi rohelise digitaalse ülemineku kohta.

Lisateave digitehnoloogia keskkonnamõju kohta:

- Riikidevaheline küsitlus Euroopa parimate olemasolevate keskkonnasäästlike tavade kohta*
- Käsiraamat kutseharidusvaldkonna töötajatele, mis soodustaks digitaalse jalajälge vähendamist*
- Kaasava koolitus kutseharidusvaldkonna töötajatele ja õppijatele keskkonnasäästlikumast digitaalsest üleminekust*
- ..

Rohkem infot: The Shift Project, ADEME, ÜRO keskkonnaprogramm.

ADICE

42, rue Charles Quint
59100 Roubaix
Prantsusmaa
adice@adice.asso.fr

CESIE

Via Roma, 94,
90133, Parlermo
Itaalia
info@cesie.org

REDIAL

8 New Cabra Road,
D07 T1W2, Dublin
Iirimaa
info@redialpartnership.org

JMK

Riia 13-23,
51010, Tartu
Eesti
jmk@jmk.ee

Kaasrahastanud
Euroopa Liit

Rahastatud Euroopa Liidu poolt.
Avaldatud seisukohad ja arvamused on ainult autori(te) omad ega pruugi kajastada Euroopa Liidu või Euroopa Hariduse ja Kultuuri Rakendusameti (EACEA) seisukohti ja arvamusi. Euroopa Liit ega EACEA nende eest ei vastuta.

